

ÚSTŘEDÍ ČESKOSLOVENSKÝCH DEMOKRATICKÝCH ORGANISACÍ
V AUSTRÁLII A NA NOVÉM ZELANDĚ

Organizační
V Ě S T N Í K
únor 1961

Box 19 P.O. Rocklea East, Brisbane, Austrálie

Obsah:

<i>K 7.březnu</i>	<i>strana 1</i>
<i>Dva únory</i>	<i>strana 2</i>
<i>Situační zpráva</i>	<i>strana 3</i>
<i>Zpráva o sjezdu Ústředí v Sydney</i>	<i>strana 8</i>
<i>Rozmístnění čs.exilu v Australii</i>	<i>strana 11</i>
<i>Prohlášení členských organizací k truc-sjezdu v Melbourne</i>	<i>strana 12</i>
<i>O vrcholný orgán III.čs. exilu</i>	<i>strana 13</i>
<i>Resoluce Radě Svobodného Česko- Slovenska</i>	<i>strana 17</i>
<i>Organizační zprávy</i>	<i>strana 19</i>

7-3-1850 - 14-9-1937

Demokracie není jen formou státní, není jen tím, co je napsáno v ústavách, demokracie je názor na život, spocívá na důvěře v lidi, v lidskost a v lidství, a není důvěry bez lásky, není lásky bez důvěry. Řekl jsem jednou, že demokracie je diskuse. Ale pravá diskuse je možná jen tam, kde si lidé navzájem důvěřují a poctivě hledají pravdu. Demokracie, to je hovor mezi rovnými, přemýšlení svobodných občanů před celou veřejností, slovo "parlament" má krásný smysl, jen je učinit tělem!

Demokratický ideál není jen politický, je i sociální a hospodářský. Komunism odmítám. Bez individualismu, bez nadaných vynalézavých jedinců, bez schopných vědců, bez geniů práce pro společnost se nedá rozumně a spravedlivě organisovat.

Přijímám demokracii i s důsledky hospodářskými a materiálními, ale zakládám ji na lásce - na lásce a spravedlnosti, jež je matematikou lásky a na přesvědčení, že máme na světě pomáhat k uskutečnění řádu božího, k synergii s vůlí Boží.

Láska rozumná, náboženství řízené rozumem, bude uskutečňovat humanitu zákonem, ale nikdy nás nezbaví mravního závazku účasti a pomoci osobní.

Byla by to divná demokracie, kde by nebylo místa pro mravní iniciativu individuální.

Demokracie je zárukou míru. Pro nás i pro svět.

/ Z názorů T.G.M. /

DVA ÚNORY

Únor 1948 přijít musel a nemusel. Přijmeme-li chod uddlostí od Yalty přes Postupim až po květen 1945 s pasivním fatalismem, v němž zakládáme ruce nečinně v klín, pak unor 1945 přijít musel. Naproti tomu, kdyby byli bývali naši vedoucí/ rozuměj nekomunističtí/ politikové a vojáci v té době více realističtí, prozíravější a co hlavního- sjednoceni v postoji proti komunismu, pak k unoru 1948 přijít nemuselo, rozhodně ne za tak ponižujících a hanebných okolností, jakých jsme byli svědky, kdy opilý Klement Gottwald mohl mluvit o vítězství truhlářského tovaryše nad universitním profesorem a vzduchovky závodních milic triumfovaly nad divísemi obrněných tanků....

Leč stalo se a nezbylo, než přijmout unorovou tragedii se všemi jejími tvrdými fakty a důsledky. Jedním z nich je náš současný exil, v němž, dobrovolně, jsme již třináct let. Proč jsme do tohoto exilu odešli? Jenom proto, že, cítíce demokraticky, nechtěli jsme žít v komunistické diktatuře? To by bylo trochu málo. Odešli jsme především proto, abychom proti této dikta tuře b o j o v a l i! Uvědomovali jsme si ovšem, že jako jednotlivci toho mnoho nedokážeme. Věděli jsme však, že ve svobodném světě nás bude víc a že tedy, majíce stejné poslání, vytvoříme v exilu jednotný šik a v něm budeme toto poslání plnit.

Máme únor 1961. Ptejme se: Vytvořili jsme tento jednotný šik? Plnili jsme a plníme své poslání? Nechtějme na tuto otázku odpovědět přímo, abychom nebyli krutě pravdiví nebo nelhali sami sobě, domovu a dějinám. V exilu sice jsme, avšak kde je naše jednota? Hledáme ji marně ve vedení, nacházíme ji jen ve skromné míře ve svých širokých řadách. Velká většina sedí ve více nebo méně pohodlných křeslech a na otázku: proč jsi odešel do exilu?, odpoví lazně: už jsem si tady zvykl.... Takovýto postoj je bolestným poznáním, zejména s přihlédnutím k faktu, že v exilu jsme teprve pouhých třináct let, což v uvážení velikosti idey, pro kterou zde jsme a s ohledem na mezinárodní situaci, jak se až dosud vyvíjela, je dobou příliš krátkou, než abychom už mohli očekávat pozitivní výsledky. Je-li zklamání nad tím, že těchto pozitivních výsledků tu ještě není, důvodem k resignaci a k založení rukou v klín, pak takové stanovisko je pošetilé, mužů nedůstojné, je útekem z fronty, je i vrcholným zklamáním nadějí domova kladené v nás, jeho mluvčí a " bojovníky" v cizině. Nejde už jen o nás. Je třeba si uvědomit, že idea, pro niž v exilu jsme, je dnes záležitostí poloviny světa, že jde o zachování demokratických práv a lidské důstojnosti nejen pro tuto, ale pro všechny generace pozdější. Západ to ví. Ví také, že proti jednotě komunismu musí stát jednota demokracie. Proto se v ní formuje, mravně i fyzicky, aby se v jednotě udržel. My s ním! Proto k této jednotě musíme přispět, stmelením vlastních řad. Zanechme už jednou těch bezvýznamných, hloupých, vzájemných sporů! Také nezakládejme ruce v klín! Tragedie unora 1948 nechť už je nám konečně poučením i varováním, kam roztráštěnost a nečinnost vede!

SITUAČNÍ ZPRÁVA

Vcházíme do jedenáctého roku trvání Ústředí Československých demokrat. organizací v Australii a na N. Zelandě, událost to, která si jistě zaslouží, abychom se nad ní poněkud déle zamysleli, ohlédli se zpátky, podrobili rozboru dobu přítomnou a uvážili, co je třeba dělat zítra či pro zítřek.

Když v r. 1950 Ústředí, jakožto vrcholná instituce všech čs. dem. organizací v Australii bylo zakládáno, vytklo si rozsáhlý program, jehož jedním ze základních poslání, jak již sám název ukazuje, bylo sdružit demokratické Čechoslováky resp. jejich organizace a spojenými silami tak bojovat proti zlu, které nás vyhnalo do cizích zemí, proti komunismu. Slůvko "demokratické" nebylo do názvu Ústředí vloženo jen tak náhodně nebo silou zvyku. Bylo jím zdůrazněno, že tyto organizace a tedy i jejich vrcholný orgán jsou resp. mají být vybudovány a žít podle principů demokracie v jejím skutečném chápání, t. j. mimo jiné také v principech demokratické snášenlivosti, kázně a smyslu podříditi se většině tam, kde se většina jako taková skutečně prokáže. Zejména posledně zmíněný příkaz v chápání a plnění demokracie a jejích principů je důležitý, neboť také jím se demokracie liší od totalismu, který se povětšinou hrubou mocí nebo podvodem dostane proti vůli většiny k moci a tuto pak stejnými prostředky proti vůli většiny drží, viz fašismus, nacismus, komunismus, viz naproti tomu na př. nedávne presidentské volby v Americe, kde Kennedy vyhrál jen nepatrným rozdílem hlasů a přec protivná strana bez jakéhokoli reptání porážku uznala. Klasický to příklad smyslu pro demokratickou kázeň a podrobení se vůli byť i jen nepatrné většiny. Bude ukázáno v pozdějších řádcích, jak slůvko "demokracie" a demokratickou kázeň si vykládají a v organizačním životě praktikují někteří jednotlivci a skupiny osob v současném čs. exilovém hnutí.

V prvních letech své existence Ústředí v celku plnilo své poslání. Nemohlo je plnit úplně. Překážek bylo více než prostředků a dobré vůle. Ústředí se také neobešlo bez vlivu a zásahů politických stran, které se nám v exilu opět vyrojily. Australie vedle Ameriky představovala od sama počátku exilu nejsilnější koncentraci čs. uprchlíků a bylo teď zcela přirozené, že vrcholný exilový orgán, Rada svobodného Československa, správně řečeno politické strany, které tvořily její jádro, se snažily mít v čs. exilovém hnutí v Australii co nejsilnější pozice. Zásahy z Washingtonu byly evidentní zejména vždy před volbami do Ústředního výkonného výboru, kdy o klíčové pozice v něm byly sváděny přímo boje, aby se do nich dostaly exponenti té oné politické strany. V celku však vždycky došlo k dohodě, menšina se ukázněně podrobila většině a ve spolupráci pokračováno.

Předsedou Ústředí od r. 1956 byl po dvě období F. Nový z Adelaidy. V zájmu věci a k správnému posouzení situace, jak se nyní vytvořila, je třeba upozornit, že F. Nový je příslušníkem bloku, vedeného v RSČ dr. Zenklem. Je i t. zv. "pověřencem" této Rady v Australii, ovšem nikoliv v Australii voleným, nýbrž skupinou dr. Zenkla exilovému hnutí v Australii nadiktovaným. Obdobným "pověřencem" je Slovák Jan Viola z Melbourne. Tato funkce oba "pověřence" zavazuje a nutí ke spolupráci, v dobrém i špatném, jak později bude zmíněno.

Proti činnosti F. Nového jakožto předsedy Ústředí se postupem času začaly z řad členských organizací ozývat hlasy kritiky, které se postupněvaly v naprostý nesouhlas v notoricky již známém případě adelaidského festivalu české hudby, kde Nový jako předseda tamního čs. klubu se dopustil přímé kolaborace s komunistem a porušil tak základní principy nejen stanov klubu a Ústředí, nýbrž principy celého exilového hnutí, jehož stěžejním posláním je boj proti komunistu. Na tomto faktu nemůže ničeho změnit ani prohlášení Výkonného výboru RSČ, že postup Nového v adelaidské aféře byl správný. Osoby, které toto prohlášení podepsaly, nemluví jménem vrcholného orgánu čs. exilu. Mluví pouze jménem stranicko-politického bloku, dosud používajícího názvu Rady Svobodného Československa, která ve skutečnosti je v rozkladu.

Postup Nového v adelaidském případě nebyl jediným důvodem nesouhlasu s jeho osobou jakožto předsedou Ústředí. Ukázalo se, že Nový v několika případech postupoval přímo proti stanovám Ústředí a tyto hrubě porušoval, čínil opatření zásadního rázu bez uvědomění a souhlasu celého ÚVV, jak ho stanovy k tomu zavazují a vůbec nedbal protestů z řad členských organizací. To vše vedlo k tomu, že počátkem minulého roku členská organizace New South Wales a Queensland v souhlase se svými delegáty mu jako předsedovi Ústředí vyslovily nedůvěru. Paragraf 12 písm.j/ Stanov Ústředí praví: " Jestliže některý z činovníků Ústředí nemůže vykonávat svoji funkci nebo byla-li mu vyslovena nedůvěra, ÚVV pověří výkonem této funkce jednoho ze svých členů." Novému jakožto předsedovi Ústředí z celkového počtu čtyř členských organizací dvě vyslovily nedůvěru. Každý demokraticky smýšlející, ukázněný a slušný funkcionář, je-li mu vyslovena nedůvěra, se nebude ptát, co v takovém případě říkají stanovy, nýbrž okamžitě resignuje nebo se alespoň vzdá funkce až do doby, než důvody k vyslovení nedůvěry budou vyšetřeny. Nového k takovému kroku stanovy přímo nutily. Nový však stanov nedbal, prohlášení o vyslovené mu nedůvěře založil ad acta a v předsednické funkci zůstal nadále!!!

Tento jeho ve spolkovém životě neslýchaný postoj vyvolal přímý odpor u členských organizací a tyto požádaly prvního místopředsedu, aby se ujal předsednické funkce, poněvadž nejen podle stanov, nýbrž podle všech spolkových zvyklostí není možné, aby předseda, jemuž byla polovinou členů vyslovena nedůvěra, zůstal ve funkci nadále. První místopředseda Viola, vázán jako "pověřenec" solidaritou k druhému "pověřenci", odmítl tak učinit. Bylo tedy nejen právem, nýbrž přímo povinností druhého místopředsedy Ústředí řešit nějakým způsobem chaotickou situaci, která byla v přímém rozporu se stanovami i se všemi zvyklostmi demokraticky vedené organizace. Stanislav Pokorný tedy z funkce druhého místopředsedy spolu s úřadujícím druhým jednatelem Ústředí dr. Schwetzem/ první jednatel, sl. Chaloupková odejela na trvalo do USA/upozornili v dopise členské organizace na neudržitelný stav v Ústředí a doporučili svolání mimořádného sjezdu, který by situaci vyřešil. Členské organizace NSW a Queensland iniciativu II. místopředsedy a úřadujícího jednatele Ústředí uvítaly a požádaly o svolání mimořádného valného sjezdu. Paragraf 8. písm. b/ Stanov Ústředí praví: " Mimořádný valný sjezd musí být svolán nejpozději do dvou měsíců, požádá-li o to nejméně jedna polovina členských organizací nebo nejméně polovina členů ÚVV." V té době Ústředí mělo celkem čtyři organizace jako členy. Polovinu tedy tvořily organizace dvě. Tyto dvě, t.j. NSW a Queensland měly tedy plné právo o svolání mimořádného sjezdu žádat a podle citovaného znění stanov tento sjezd musel být do dvou měsíců svolán. Kdo jej měl svolat?

Stanovy se o tom přímo nezmiňují. Podle spolkových zvyklostí tak činí předseda a jednatel. V té době však předseda nebyl jako takový polovinou členských organizací ustanoven, neboť mu vyslovily podporu a on neucínil, nejméně svého opatření, jak stanovy přikazují, prvním místopředsedou pak odmítl přebírat předsednickou funkci, jak by odpovídalo spolkovým zvyklostem. Pověřily tedy zmíněné dvě organizace svoláním mimořádného sjezdu druhého místopředsedu a úřadujícího jednatele. Z právního stanoviska i z hlediska spolkových zvyklostí k podobnému kroku byly oprávněny, neboť takový krok nachází plnou podporu ve výkladu paragr. 8. odst. b/ Stanov, dávající polovině členských organizací právo daleko silnější, t. j. právo na svolání mimořádného sjezdu jakožto vrcholného orgánu Ústředí.

Sjezd tedy byl svolán přesně podle stanov do Sydney na dny 17. a 18. září 1960. Po jeho svolání, ale ještě před jeho konáním, pp. Nový, Viola a Mikulčák rozeslali jménem Ústředí oběžník, adresovaný všem členům Zastupitelstva Ústředí, spolu s očíslovanými hlasovacími lístky, podle něhož členové Zastupitelstva jakožto nejvyššího orgánu Ústředí, měli hlasovat o tom, zda "rozhodnutí ÚVV o konání sjezdu delegátů ve dnech 13. a 14. listopadu 1960 v Melbourne je správné." Pro členské organizace NSW a Queensland resp. pro jejich delegáty a pro část delegátů ve Victorii tento oběžník byl naprostým překvapením, neboť členům ÚVV zmíněných organizací a dokonce ani druhému místopředsedovi a úřadujícímu jednateři nebylo vůbec známo, že ÚVV již učinil rozhodnutí o konání valného sjezdu v Melbourne. Jinými slovy, zástupci těchto organizací, resp. jejich členové v ÚVV a dokonce ani II. místopředseda a úřadující jednatel nebyli tázáni, zda souhlasí či nesouhlasí s konáním sjezdu v Melbourne. Na vysvětlenou tohoto nejvýše hrubého porušení stanov a taková diktátorského postupu Nový později prohlásil, že "rozhodnutí o konání sjezdu v Melbourne bylo učiněno na schůzkách v Adelaide a Melbourne, kterých účastnili pouze někteří členové ÚVV z Viktorie a Jižní Austrálie. Tito prý představovali tak jako tak většinu a nebylo prý tedy zapotřebí ptát se na názor menšiny, o níž se již předem dalo předpokládat, že asi řekne NE!" PAN NOVÝ TEDY ODEPŘEL MENŠINĚ JEJÍ NEJZÁKLADNĚJŠÍ PŘÁVO, KTERÉ JÍ DEMOKRACIE DÁVÁ, TO JEST PŘÁVO ŘÍCI NE!!!

Nicméně k hlasování v Zastupitelstvu o konání či nekonání sjezdu v Melbourne došlo. Co je a kdo tvoří Zastupitelstvo? Hlava III. paragr. 9. Stanov Ústředí praví: "Zastupitelstvo je nejvyšším orgánem Ústředí a je složeno ze všech delegátů posledního předcházejícího sjezdu Ústředí." Poslední předcházející sjezd Ústředí se konal v r. 1958 v Adelaide. Na tento sjezd členské organizace NSW, Viktorie, Queensland a Jižní Austrálie byly oprávněny vyslat celkem 32 delegátů, jinými slovy Zastupitelstvo, jehož Nový žádal o souhlas ke konání sjezdu v Melbourne, mělo celkem 32 členů. Při hlasování 18 členů Zastupitelstva vyjádřilo svůj nesouhlas s konáním sjezdu v Melbourne, tedy naprosto dostačující většina. Pánové Nový, Viola a Mikulčák však na toto záporné hlasování nejvyššího orgánu Ústředí vůbec nevsali zřetel a sjezd do Melbourne svolali. Měli dokonce tolik odvahy, že v Hlasu domova z 31. 10. 1960 vydali následující prohlášení: "Ústředí čs. dem. organizací v Austrálii a na N. Zelandě sděluje, že Výkonný výbor zamítl návrh na konání mimořádného sjezdu v Sydney a Zastupitelstvo, které podle Stanov/Hlava III. par. 9./ je nejvyšším orgánem, rozhodlo, aby byl řádný sjezd konán ve dnech 12. a 13. listopadu v Melbourne..." K čemuž není třeba připomínat komentář.

Podle pravdy ovšem Zastupitelstvo odmítlo konání sjezdu v Melbourne a sankcionovalo tím mimořádný sjezd v Sydney, který mezitím již

byl svolán. Konal se ve dnech 17. a 18. září 1960 a účastnili se jej dvě třetiny celkového počtu oprávněných delegátů, tedy více než polovina, jak požadují Stanovy a rozhodná většina, jejíž usnesení a rozhodnutí jsou právoplatná a musí být v každé demokraticky spravované organizaci respektována. / Zpráva o průběhu a výsledku sjezdu v Sydney je podána ve zvláštní kapitole tohoto Věstníku. /

Počátkem listopadu m.r. Nový a jeho skupina rozeslali pozvánky k truc-sjezdu do Melbourne na 13. a 14. 11. 1960. Organizace NSW, Queensland a Koordinační Výbor ve Viktorii po poradě se svými delegáty považovaly za záhodné proti podobné akci protestovat a to na místě samém. Vedle protestu proti konání sjezdu byla tu i nevyřčená snaha ukázat odbojně skupině Nového na nelegálnost i nesmyslnost tohoto truc-sjezdu a tím rozbití jednoty exilu v Australii, byla tu i netajená dobrá vůle v přímém rozhovoru s účastníky melbournského shromáždění se pokusit najít cestu ke spolupráci a pokračovat tak v činnosti jak tomu bylo v letech minulých. Jako mluvčí byli jmenováni pp. S. Pokorný z Brisbane a dr. Schwetz z Melbourne. Oba se do shromáždění v Melbourne, 13. listopadu m.r., dostavili krátce před zahájením jednání a ve formě protestu, jménem absolutní většiny, sneli důvody, pro které t.zv. sjezd v Melbourne byl formálně i věcně svolán neprávem, nemůže se tedy konat a kdyby se konal, jeho usnesení budou neplatná. Zdůraznili, že pro rok 1960 Sjezd Ústředí byl již konán v Sydney 17. a 18. září a že tento sjezd, opíraje se o účast dvou třetin řádných delegátů podle mandátu, byl sjezdem, vzájemným všechny členské organizace Ústředí. Oba mluvčí pak, když Nový, protestu nedbaje, zahájil jednání, jej přečetli ještě jednou.

Nemohlo být pochyb o tom, že svojí pádnou argumentací a neoddiskutovatelnými fakty protest vyvolal u shromáždění dojem a vyskytli se jednotlivci, kteří zejména s onou částí projevu S. Pokorného a dr. Schwetze, v níž tito volali po odstranění sporů a udržení jednoty exilu v Australii, plně souhlasili. Shromáždění dokonce určilo ze svého středu tři mluvčí, / za sdružení v Melbourne a Klub v Adelaidě/, aby s pp. Pokorným a dr. Schwetzem podstatu celého sporu prodiskutovali a pokusili se nalézt předpoklady pro udržení jednoty. V mnohahodinové debatě mezi oběma stranami / vedené mimo t.zv. sjezd/ tyto předpoklady ve svém celku nalezeny byly, ke konkrétnímu jednání pak mělo dojít počátkem r. 1961 na schůzce v Melbourne nebo Sydney, na kterou všechny členské organizace měly vyslat po dvou zástupcích. Mluvčí za organizace v NSW, Queensland a K.V. ve Viktorii položili však během těchto rozhovorů požadavek, že F. Nový nemůže být v jakékoliv formě pro další činnost Ústředí akceptován.

Muselo však být překvapením, když Hlas Domova z 28. 11. 1960 přinesl zprávu o výsledku "Sjezdu Ústředí v Melbourne". Ani zmínka o tom, kdo se jednání účastnil, ani zmínka o zákroku tří organizací proti tomuto "sjezdu", ani zmínka o rozhovorech o zabránění roztržce v australském exilu. Pouze konstatování, že " tato kladná činnost/ rozuměj Nového a jeho skupiny, pozn. pis./ byla mylně pochopena několika jednotlivci, kteří se snaží ovlivnit čs. veřejnost proti Ústředí/ rozuměj Ústředí p. Nového. /"

Pozoruhodné je složení Výkonného výboru, zvoleného na truc-sjezdu v Melbourne. Ačkoliv zpráva o tomto mluví o Ústředí jakožto o jediném Ústředí čs. dem. organizací v Australii, jeho Výkonný výbor je složen výhradně ze stoupenců Nového skupiny, kde samozřejmě Nový je opětně předsdou. Queensland v něm na př. vůbec není zastoupen, zatím co sjezd v Sydney vyhradil klubu v Adelaidě šest míst v ÚVV. Za New South Wales byli zvoleni pp. Zachar, Ing. Doležal a Ing. Grüner, z nichž p. Zachar je ze svých do

pisů v Hlase Domova znám jako zesměšňovatel jakéhokoliv organizovaného života čs. exilu v Australii, Ing. Doležal svého času resignoval jako člen ÚVV na protest proti politice F. Novýho a Ing. Grüner není členem žádné členské organizace Ústředí. V celku truc-ÚVV je složen výhradně z členů Klubu v Adelaide a Sdružení v Melbourne, kteří brali účast na Nového kolaboraci s komunismem resp. tuto kolaboraci obhajovali. Pozoruhodné je, že do truc-ÚVV nebyli zvoleni ti, kdož tak onak souhlasili s protestem organizací NSW, Queensland a K.V. ve Viktorii, tlumočeném pp. Pokorným a dr. Schwetzem na melbournském jednání a přimlouvali se za udržení jednoty čs. exilu v Australii.

V jednom bodě lze melbournský truc-sjezd vítat: představil nám jednotlivě i jako skupinu lidí, kteří kolaborovali s komunismem, tuto kolaboraci do dneška hájí a je obava, že ji mohou praktikovat i v budoucnu. Vyřadili se tím automaticky ze středu všech těch demokratických Čechoslováků-exulantů, pro něž záporný postoj proti komunismu je naprostou samozřejmostí.

Po stránce platnosti truc-sjezdu v Melbourne třeba konstatovat, že tento sjezd ani jeho jakákoliv usnesení nemohou být platná, osoby na něm zvolené nemohou vystupovat jako mluvčí demokrat. Čechoslováků v Australii, neboť:

- 1/ Hlasováním v Zastupitelstvu jakožto nejvyšším orgánu Ústředí téměř dvě jeho třetiny se vyslovily proti konání tohoto sjezdu,
- 2/ Paragr. 8. písm. c/ Stanov praví, že sjezd je usnášení schopen je-li přítomna nejméně polovina celkového počtu oprávněných delegátů. Tato polovina na truc-sjezdu v Melbourne přítomna nebyla.
- 3/ Podle dosud platného usnesení sjezdu v r. 1956 členy Ústředí musí být alespoň dvě státní organizace, jinak Ústředí zaniká. Na sjezdu v Melbourne byla zastoupena jako taková pouze jedna státní organizace/ Jižní Austrálie/, Sdružení v Melbourne již není organizací státní, neboť ve Viktorii již před melbournským sjezdem existovala organizace další/ Koorcinační výbor/. Dle stanov tyto dvě místní organizace měly vytvořit organizaci státní a ta pak vyslat delegáty na sjezd Ústředí. Což se nestalo, čili truc-Ústředí, vytvořené v Melbourne neexistuje.
- 4/ Do truc-ÚVV v Melbourne byly zvoleny osoby, které nejsou členy žádné místní ani státní organizace a nemohou tedy býti ve smyslu Stanov voleny do Ústředního orgánu těchto organizací. Tím volby do truc-ÚVV jsou zmatečné.
- 5/ Jediným řádným sjezdem Ústředí v r. 1960 byl zářijový sjezd v Sydney, k jehož svolání dalo sankci Zastupitelstvo jakožto nejvyšší orgán Ústředí a účastnily se ho téměř dvě třetiny všech oprávněných delegátů členských organizací Ústředí.

Současná situace.

Retrospektiva, jak je dána v předcházející kapitole ukazuje, že čs. exilové hnutí v Australii se nyní rozštěpilo na dvě skupiny: jednu, zahrnující státní organizace New South Wales, Queensland a část Viktorie, které co do počtu členstva představují cca jeho dvě třetiny a co do rozložení celkového počtu Čechoslováků-exulantů jejich cca tři čtvrtiny. Ústředí, které tato většina organizací tvoří, je právním i logickým pokračováním Ústředí původního, jeho ÚVV je řádným exekutivním orgánem,

neboť byl zvolen na sjezdu, který měl všechny náležitosti sjezdu podle stanov Ústředí i podle spolkových zvyklostí. Je to i Ústředí veskrze nadstranické, nezávislé na žádném politickém bloku, jeho linie je striktně protikomunistická a v jeho programu vedle onoho, vytýčeného ve stanovách, je co největší sjednocení československého exilového hnutí v Austrálii a maximální spolupráce s demokratickými protikomunistickými složkami československého i jinonárodního exilu v celém světě.

Skupina druhá zahrnuje státní organizaci v Jižní Austrálii a části Viktorie, představující tak cca pouhou jednu čtvrtinu čl. exulantského žitvu v Austrálii. Osoby, které tuto skupinu vedou, jsou exponenty stranicko-politického bloku ve Washingtonu a dosud se cítí tak zv. pověřenci Rady pro Australii, což za jejího nynějšího složení znamená, že jsou exponenty pouze jednoho stranicko-politického bloku, používajícího nazvu Rada svobodného Československa, která jako taková se ve skutečnosti rozložila. O zmíněné skupině je známo, že prokazatelně kolaborovala s komunismem a tuto kolaboraci do dneška obhajuje. Tak zv. sjezd v Melbourne v listopadu m.r. byl touto skupinou svolán proti vůli dvoutřetinové většiny všech sjezdových delegátů, proti stanovám, proti spolkovým zvyklostem, za použití hrubě zkreslených čísel, údajů a nepravd, jež možno snadno konfrontovat s fakty jak jsou uvedeny na jiném místě tohoto Věstníku. Ústředí touto skupinou vytvořené je truc-Ústředí, které, jsouc vytvořeno menšinou, postrádá jakékoli oprávnění a slouží jen jako plášť pro ctižádost několika jednotlivců, kteří zájmy exilu podřizují zájmům osobním, resp. stranicko-politickým. Zatím co skupina první, představující naprostou většinu, učinila vše, co bylo v jejich sílách; aby odstranila rozpory a udržela jednotu v československém exilovém hnutí v Austrálii, skupina druhá /Nového a Violova/ učinila vše, aby tuto jednotu rozbila. Methody, kterých tato skupina, lépe řečeno její vedoucí, používají k tomu, aby si udrželi vedoucí pozice, jsou v příkrém rozporu se zásadami demokracie a jsou nedůstojné jména československých demokratických uprchlíků. Prokaže-li tato skupina, že má podle demokratických zásad, podle stanov a podle spolkových zvyklostí plné právo mluvit za většinu Čechoslováků-exulantů v Austrálii, pak toto právo jí bude bez dalšího přiznáno. Až do té doby však bude posuzována jen jako skupina samozvanců, kolaborantů s komunismem, překrucovačů pravdy a rozbíječů jednoty československého exilového hnutí v Austrálii.

o-o-o-o-o-o

ZPRÁVA O MIMOŘÁDNÉM SJEZDU S PLATNOSTÍ ŘÁDNÉHO SJEZDU ÚSTŘEDÍ
ČS. DEM. ORGANISACÍ V AUSTRÁLIÍ A NA NOVÉM ZÉLANDE, KONANÉM
VE DNECH 17. a 18. ZÁŘÍ 1960 V SYDNEY.

- 1/ Svolaní:
- a/ Sjezd Ústředí byl svolán dle platných stanov Ústředí ve smyslu Hlava II par.8 písmeny b/ jako sjezd mimořádný s platností sjezdu řádného.
 - b/ Jeho konání bylo potvrzeno hlasováním v Zastupitelstvu jakožto nejvyšším orgánem Ústředí tím, že toto Zastupitelstvo odmítlo konání sjezdu v Melbourne v listopadu 1960.
 - c/ Došlo k němu na žádost členských organizací, jichž počet delegátů představoval cca dvě třetiny celkového počtu delegátů podle mandátů.
- 2/ Representace: Plně zastoupeny státní organizace New South Wales, Queensland a částečně zastoupena Viktorie. Jižní Austrálie sjezd neobeslala.

3/ Účast delegátů dle mandátů: Dvě třetiny z celkového počtu delegátů pro sjezd.

Dle náležitostí sub. 1/ až 3/ sjezd v Sydney se mohl konat a jeho usnesení jsou tedy právoplatná.

Jednání :

- a/ Probrány a řešeny všechny aktuální otázky vnitřně organizační.
- b/ Otázka exilu v Austrálii a ve světě vůbec.
- c/ Situace v Radě Svobodného Československa a postoj Ústředí k ní.
- d/ Linte Ústředí se zřetelem na koexistenční pokusy části čl. exilu v Austrálii.
- e/ Volby Ústředního Výkonného výboru.

Nejdůležitější sjezdová usnesení:

- a/ Vnitřně organizační:
 - 1/ Změna stanov Ústředí.
 - 2/ Přijetí Čs. Koordinačního Výboru ve Victorii za člena Ústředí.
 - 3/ Odsouzení účinkování Čsl. Klubu v Adelaide na Festivalu české hudby tamtéž.

b/ Otázka exilu v Austrálii a ve světě vůbec:

Vyvinout snahu docílit maximální jednoty čs. exilu v Austrálii, spolupracovat s jinými krajanskými organizacemi, pokud jsou povahy demokratické s tendencí protikomunistickou, navázat co nejužší spolupráci i s jinými čs. exulantskými organizacemi ve světě. V této souvislosti zdůrazněna i nutnost úzké spolupráce s australskými polooficiálními i oficiálními institucemi, které se zabývají otázkami přistěhovalců.

c/ Postoj k Radě Svobodného Československa:

Rozhodnuto, aby instituce Rady Svobodného Československa jako taková byla i nadále uznávána jako hlava současného exilu, ovšem nikoliv v jejím nynějším složení. Vysloven požadavek její reorganizace, neboť v přítomné době není skutečným mluvčím současného československého exilu. Za dobu více než 10ti let její existence široké exilové vrstvy neměly možnost uplatnit vliv na její složení, aniž v ní mohly být zastoupeny podle jednotlivých zemí, kde čs. exulanti žijí.

Dosavadní tak zv. pověřenci Rady pro Austrálii pp. Nový a Viola, ztratili důvěru většiny čs. exilového hnutí v Austrálii a toto je jako reprezentaty Rady neuznává. Vysloven požadavek, aby čs. exilové hnutí v Austrálii vzhledem k své síle bylo v nejvyšším exilovém orgánu uměrně zastoupeno a to osobami, které si čs. exil v Austrálii sám určí a nikoliv, které mu byly či budou nadiktovány. Zásada poměrného zastoupení jednotlivých zemí v nejvyšším exilovém orgánu by měla být v budoucnu přijata za základ pro jakoukoliv reorganizaci nebo tvoření vrcholného exilového orgánu jakožto zásada, odpovídající požadavkům demokracie. Za tím účelem je třeba rozvinout kampaň a zainteresovat co nejširší kruhy čs.

exilového hnutí po celém světě, aby došlo k nejuvýše nutné obrodě ve vedení čs. exilu a tím k zpevnění čs. exilového hnutí vůbec.

d/ Linie Ústředí

Striktně protikomunistická, která vylučuje jakýkoliv kompromis s komunismem a jeho různými formami /titovština a gomulkovština/, vystříhání se jakýchkoliv styků s komunismem na jakémkoliv úseku běžného života.

e/ Volby do Ústředního Výkonného výboru

Předseda	S. Pokorný	Queensland
I. místopředseda . . .	Dr. B. Míkl	New South Wales
II. místopředseda . . .	J. Hašek	Viktorie
I. jednatel	Dr. I. Schwetz	Viktorie
II. jednatel	reservováno pro Jižní Austrálii	
Pokladník	V. Manych	Queensland
Org. referent	F. Horáček	Viktorie
Sociální referent . . .	reservováno pro Jižní Austrálii	
Tisk. a kult. referent	J. Vaněk	New South Wales
Členové předsednictva:	A. Rada	Queensland
	F. Kunc	New South Wales
	reservováno pro Čs. Nár. Sdružení	Viktorie
	reservováno pro Jižní Austrálii	
Členové výboru:	D.G. Lupínková	New South Wales
	J.E. Vrečonka	New South Wales
	K. Ulver	Queensland
	V. Pospíšil	Queensland
	reservováno pro Čs. Nár. Sdružení	Viktorie
	reservováno pro Jižní Austrálii	
Revišori účtů:	J. Čáp	New South Wales
	reservováno pro Čs. Nár. Sdružení	Viktorie
	reservováno pro Jižní Austrálii	
Smírčí soud:	F. Vávra	Queensland
	Dr. S. Hofírek	Viktorie
	Ing. V. Moravec	New South Wales
Zástupci v ACEN	Dr. K.R. Sudek	New South Wales
	J. Vaněk	New South Wales

---0000---

PROGRAM ÚVV. ZVOLENÉHO NA SJEZDU ÚSTŘEDÍ V SYDNEY V ZÁŘÍ 1960:

Bude v rámci možnosti plněn v rozsahu, jak mu bylo sjezdem uloženo. Pozdní vydání Věstníku budiž omluveno tím, že až do nedávné doby odpovědní funkcionáři v ÚVV měli naději, že odbojná menšina se v zájmu čs. exilu umoudří a přijme nabídnutou ruku ke spolupráci. Skupina Nového a Vtolaova nabídku k udržení jednoty a ke spolupráci však odmítla a postávala se tak do revoltující opozice, což může zájmy čs. exilového hnutí v Austrálii těžce poškodit, nicméně však nezabrání, aby ÚVV, vzešlý ze Sydneyjského sjezdu a mající oporu ve dvoutřetinové většině členstva, zahájil práci na vytčeném programu.

---0000---

P R O H L Á Š E N Í

Československé národní sdružení v New South Wales, Československý Klub ve Queenslandu a Československý koordinační výbor ve Viktorii, jakožto tři z celkového počtu pěti členských organizací Ústředí prohlašují:

- 1/ Pánové F. Nový a J. Viola nemají právo jednat a mluvit naším jménem, ani jménem Ústředí čs. dem. organizací v Austrálii a na Novém Zélandě, jehož jsme členy.
- 2/ Uvedené prohlášení činíme jako absolutní většina členských organizací Ústředí čs. dem. organizací v Austrálii a na Novém Zélandě. Tato většina je prokazatelně podložena jak počtem našich organizací /a tedy počtem delegátů na valný sjezd Ústředí/, tak počtem osob čs. původu žijících ve státech, kde tyto organizace vyvíjejí svoji činnost, t.j. 75% všech Čechoslováků v Austrálii.
- 3/ "Valný sjezd Ústředí", o němž píše "Hlas Domova" čís. 24 s datem 28. listopadu, byl osobním podnikem pp. Nového, Violy a Mikulčáka, svolaným proti vůli absolutní většiny Zastupitelstva Ústředí. Tento podnik byl formálně i věcně neplatný a odporuje stanovám. Na uvedený podnik jsme vyslali své zmocněnce, kteří na místě samém, jménem našich organizací a jejich delegátů /tedy jménem absolutní většiny/ prohlásili sjezd za neplatný a bezpředmětný a odůvodnili, proč tento se nemůže konat.
- 4/ Náš pevný postoj k otázkám exilovým není akce jednotlivců, jak pp. Nový, Viola a Mikulčák se snaží veřejnosti namluvit, nýbrž jest to spontánní akce celých organizací v New South Wales, Queenslandu a Čs. Koordinačního výboru ve Viktorii, podpořena silným počtem exulantů z Jižní Austrálie.
- 5/ Sjezd Ústředí konaný v Sydney v září 1960 byl svolán řádně podle stanov, obeslán absolutní většinou delegátů členských organizací Ústředí a tedy jeho jednání a usnesení jsou platná a definitivní.
- 6/ Apelujeme na všechny, kdož stojí na straně menšiny, aby si uvědomili, že jakakoliv akce, podniknuta bez souhlasu a proti vůli většiny, je nejen projevem nedostatku smyslu pro organizační a demokratickou disciplínu, nýbrž jest aktem, směřujícím proti organizační disciplíně a proti zásadám demokracie, pro které jsme odešli z domova a setríváme v exilu. Jest to čin proti jednotě československého exilu v Austrálii a československého exilu vůbec v době, kdy exil jednotu potřebuje, má-li splnit poslání, které se od něho očekává. Jest na všech, kdož toho času stojí mimo jednotnou řadu organizací v New South Wales, Queenslandu a Čs. Koordinačního výboru ve Viktorii, aby si uvědomili vážnost situace a dle toho jednali.
- 7/ Jest politováníhodné, že pp. Nový, Viola a Mikulčák, jsouce si vědomi situace se prohrášili proti těmto zásadám demokracie, veřejnost tiskem mylně informovali a tak nás přinutili k tomuto prohlášení.

Československé národní sdružení v N.S.W.,
 Československý Klub v Queenslandu,
 Československý koordinační výbor ve Viktorii

O VRCHOLNÝ ORGÁN III. ČS. EXILU

Měla jím být Rada Svobodného Československa, ustavená v Americe záhy potom, kdy dem. Čechoslováci začali houfně prchat ze zkomunizovaného Československa a usazovat se v západním světě. Shrnuť jednou větou, účelem Rady bylo stát se v západním světě mluvčím tohoto znásilněného Československa, usilovat o vrácení jeho demokratických svobod a být i reprezentantem a záštitou čsl. uprchlíků ve světě. V tomto poslání Rada byla neoficiálně akceptována, zejména v Americe a dokonce i hmotně podporována.

Co do jejího složení, bylo jen docela přirozené, že do Rady se dostaly především tak zv. osobnosti, t.j. lidé, kteří tak onak hráli v Československu význačné role v jeho politickém, hospodářském a kulturním životě. A jak už tomu je v tradici našeho národa, za osobnosti se v první řadě považovali bývalí politikové, exponenti politických stran z I. a III. republiky ve funkcích ministrů, poslanců, tajemníků atp, kteří Radě dali kostru. Představovala tedy stranicko-politické seskupení s přibráním bývalých di plomatických a konsulárních úředníků, vojenských hodnostářů a zástupců z kruhů hospodářských a kulturních.

Nechtějme Radu přísně kritizovat po stránce její činnosti vysloveně politické, t.j. boj proti komunismu. Je to úkol víc než těžký, uvážíme-li bojové prostředky, které Rada a každý podobný orgán měla či má k dispozici, jakož i celkovou mezinárodní situaci resp. politiku Západního světa, kde byla a dosud je snaha najít s komunismem nějaký čestný modus vivendi a zabránit tak válečnému konfliktu. Musíme však mít výhrady a kritizovat Radu po stránce její vnitřní jednotnosti a snášenlivosti a tím tedy i její výkonnosti, v čemž měla být zárukou nadějí domova i vsorem nižším organizačním složkám čs. exilu ve světě. A tady Rada úplně zklamala a není divu, že dnes jí nikdo nebere vážně, že v řadách čs. exilu ztratila jakoukoliv autoritu, byla /a žel Bohu po zásluze/ sesměšněna pražským kom. režimem a že i ztratila váhu jako reprezentant čs. odboje na mezinárodním fóru. Kořen zla tkví v naší národní nemoci, v přepolitování a v nezdravém soupeření jednotlivých stran.

Pokud tomu tak bylo doma, byly to třenicce na vnitřní frontě, ponejvíce boj o hospodářskou a sociální linii v domácí politice, což začasť bylo jen k prospěchu celého státu. Toto soupeření však nepatří do odboje, neboť dříve či později se musí ukázat jako katastrofální. Rada je toho školským příkladem. Je dnes rozložena, ba v troskách. Vina za to padá jedině na představitele a činovníky těchto politických stran, kteří od sama ustavení Rady namísto, aby vytvořili pružnou síce, ale pevnou koalici a vytýčili si jeden jediný program, společný boj proti komunismu, se začali hádat o to jaké hospodářské a sociální zřízení bude mít čtvrtá republika, do jaké míry zůstane či nezůstane v platnosti košický program a ovšem to nejdůležitější ... která strana uchvátí moc a bude ve čtvrté republice diktovat. O to každé straně šlo nejvíce, k tomu účelu se používalo všech zbraní včetně osočování stran i osob, tvořeny bloky a skupiny, frakce, zkrátka děláno vše jenom ne to, proč Rada byla ustavena a co bylo jejím posláním: stmelit čs. exil a jako ucelená jednotka vystupovat v mezinárodním světě na obranu práv zkomunizovaného Československa.

Došlo k důsledkům, k jakým za takových okolností dojít muselo. Zprvu jednotlivci, postupem času celé bloky a strany začaly z Rady resp. jejího

Zastupitelstva a Výkonného výboru odcházet. Skoro už ránu z milosti jí zasadili loňského roku členové Belluš, Černý, Fedinec, Fraštacký, Heidrich, Hodža, Lettrich, Macek, Majer, Osuský a Procházka, tedy představitelé pravice, středu i levice, Čechů, Slováků i Podk. Rusů, kteří ve společném prohlášení obvinili dr. Zenkla a jeho skupinu z porušování dohod, z touhy po uchvacení moci a tím podkopání existence Rady. Prohlášení končí slovy: "Prohlašujeme, že neuznáváme orgány - Zastupitelstvo a Výkonný výbor Rady svobodného Československa v jejím nynějším složení a že nepovažujeme jejich nynější funkcionáře za oprávněné vystupovat a jednat ani jménem Rady ani jménem čs. dem. exilu, poněvadž nepředstavují ani české ještě méně slovenské a podkarpatoruské složky exilu ..."

Skutečnost je tedy dnes taková, že Zastupitelstvo a Výkonný výbor Rady je v rukou skoro jedné jediné strany s dr. Zenklem v čele. Lze jen souhlasit se shora citovaným prohlášením, že tato skupina /již se shodou okolností dovolává p. Nový a která schválila jeho postup na adelajdském festivalu/ nerepresentuje, neboť nemůže, III. čs. exil.

Co teď? Nejsme sami, kdo si tuto otázku položí. Než se k ní vyjádříme, položíme si otázku ještě jednu: je vůbec zapotřebí mít nějakou hlavu t.zv. čs. exilu, který jako celek - jak se alespoň zdá - ztrácí po 13letém pobytu v cizině zájem o politické dění se zřetelem na osud domova a koncentruje se na zabezpečení či udržení osobních existencí? Na otázku "co teď?" se pokusíme odpovědět později, zatím se zabývejme otázkou druhou, t.j. potřebou mít či nemít hlavu exilu.

Ve světě je dnes asi 75.000 čs. politických uprchlíků, dnes už spíše exulantů. Zápal a nadšení pro společnou věc, s jakým jich většina odcházela do světa, už pominuly. Mezinárodní situace, jak se vyvíjela od února 1948 a pohasínající tím naděje na brzký návrat domů, starosti existenční a nové zájmy ubíraly na intenzitě jejich vztahů k domovu a jeho osudům a přivedly je dne do stadia už skoro lhostejnosti. Řadový exulant se dnes už o tento druh politiky nezajímá a krajanské sdružování, pokud ještě má o ně zájem, omezuje na společenské styky, taneční záclavy a pod. Posuzováno dle toho, dalo by se říci: pro koho tedy a proč mít nějaký vrcholný exilový orgán? Je ho opravdu zapotřebí? Naše odpověď zní: Ano! Čs. exil potřebuje jistou organizaci, lokální i vrcholnou. Řekněme si proč.

Mezinárodní situace je sice na povrchu dána snahou po mírovém soužití Západního světa s Východním, víme však dobře, že ve skutečnosti mezi oběma světy vládne maximální nedůvěra a dusivé napětí, které může dnes, zítra zcela nečekaně vybuchnout v otevřený konflikt. Toho si jsou obě strany vědomy, proto obě až šíleně zbrojí a jsou dnem i nocí na takový okamžik připraveny. Žádná z nich v tom směru neustoupí ani o píď, aby se nezdálo, že se bojí. Proto také všechny odzbrojovací konference až dosud neuspěly a dá se důvodně pochybovat, že v dohledné budoucnosti uspějí. Jinými slovy: světová politika je ve znamení příkazu: BUĎ PŘIPRAVEN! A taková situace nedovoluje nikomu založit ruce v klín. Nesmíme je tedy založit ani my, čs. dem. exulanti, poněvadž ač malým, jsme přec jen v tomto orloji dění a příprav k budoucímu uspořádání světa kolečkem s určitou funkcí. A tuto funkci musíme splnit. Je proto třeba o toto kolečko se starat a udržovat je v chodu. A to je povinností vrcholného orgánu našeho exilu, který není jen mluvčím nás, exulantů, ale především mluvčím nesvobodného domova a tedy jeho reprezentantem a obhájcem jeho práv ve chvíli, kdy jejich hájení se stane aktuální. Což může být - tak jako vypuknutí

válečného konfliktu - dnes, zítra, pozítří. Platí tedy i pro nás heslo: BUĎ PŘIPRAVEN! Proto hlavu exilu musíme mít, ať široké vrstvy exilu na ni zájem mají či nikoliv. Buďme si však jisti, že uzejde-li situace, kdy náhle každý z nás si uvědomí, z čí krve je a kde je jeho skutečný domov a co se s tím domovem děje, bude se ptát: kdo nás vede a jaké je toto vedení!

Přistupme k otázce druhé: Co teď? t.j. v době, kdy původní vrcholný orgán exilu je v rozkladu resp. není ve svém nynějším složení skutečným vrcholným orgánem. Bylo už dříve řečeno a výsledky prokázáno, že způsob, jakým dosavadní hlava současného exilu, Rada byla utvořena a existovala či měla existovat, t.j. na podkladě politických stran, se neosvědčil a vedl k rozpadnutí tohoto orgánu. Jak tedy má po dosavadních zkušenostech vypadat nový orgán? Pokusíme se k řešení tohoto problému přispět svým návrhem, ovšem jen velmi hrubě načrtnutým, bez pouštění se do detailů. Jeho základní prvek: v jakémkoliv příštím vrcholném orgánu nemohou být zastoupeny politické strany jako takové. Ze dvou důvodů: nikdy se neshodnou, vždycky jsou mezi nimi sváry, což jim ubírá na výkonnosti a nevede nikam. Za druhé: jejich programy jakožto politických stran jsou povětšinou zastaralé, některé ještě vyšlé z dob před první světovou válkou a tedy nehodící se pro nynější dobu. Další základní prvek našeho návrhu: střídání osob ve vedení /žádné doživotní funkce/, do kteréhožto střídání by mohl promluvit i exil sám ústy svých organizovaných složek, čili nikoliv najmenování se do funkcí nýbrž pověření funkcemi. A více mladší krve do nich, jak to vidíme v kabinetu nového presidenta USA. Dále: náš vrcholný exilový orgán si musí ujasnit svůj program a tento přesně vytýčit k vůli domovu a exilu, jež oba reprezentuje i k vůli Západnímu světu, od něhož očekává podporu. A tento program musí vyhovovat především Západnímu světu! Musí v něm být zdůrazněna linie demokratická, protikomunistická a po stránce vnitřního uspořádání příští republiky system liberalistickou, jakú dnes v Západním světě vládne a je jím strážena /tedy žádné koketování s košickým programem a nějakým radikálním socialismem. To vše příliš páchne Moskvou./ S jasně pak vytýčeným programem hledat co nejužší spolupráci s podobnými tělesy uprchlíků z jiných protikomunistických národností a tvořit s nimi aliance. Podle statistik takových uprchlíků dnes žije v Západním světě na 13 milionů. A hlas 13 milionů už je slyšitelný či musí být slyšen!

Složení nejvyššího orgánu: zůstaňme u starého systému, jak byla organizována Rada, t.j. Zastupitelstvo a Výkonný výbor. Změňme však jejich složení co do počtu i způsobu obsazování. Uznáváme, že při tvoření Rady nebylo dost možné užít cesty nějakých voleb a bylo třeba jmenovat. Dnes je situace jiná. Máme exilové organizace po celém světě. Proč také pomoci jich nevolit nejvyšší orgán? Je nás v Záp. světě na 75.000. Mějme tedy na každý započatý tisíc v té oné zemi jednoho delegáta v Zastupitelstvu, čili cca 75členné Zastupitelstvo. A to zvolí výkonný výbor, 12členný /6 Čechů, 4 Slováky, 2 Podkarp. Rusy/. Funkční období obou orgánů tři roky. A dodejme hned: do výkonného výboru co nejméně exponentů politických stran. Ovšem musí to být lidé, kteří by měli možnost stálého osobního styku a tím výkonnosti. Musí to být i prokazatelní pracovníci, schopni takovou funkci zastávat. Museli by mít plnou důvěru Zastupitelstva / a tím exilu/, neboť jejich pravomoc k jednání a rozhodování by byla značná. O souhlas Zastupitelstva, jemuž by byli ze svých funkcí odpovědni, by žádali jen ve věcech zásadní povahy. Zastupitelstvo, které by se prakticky nikdy nesešlo, by hlasovalo poštou. Z vysloužilých politiků /ať již

přestárlych nebo jinak neunosných pro vedoucí funkce/ by se dal udělat jakýsi poradní sbor, který by svými zkušenostmi, styky atp. byl Výkonnému výboru nápomocen, ale jen s poradním hlasem.

A ještě něco: Z historie Rady víme, že hodně sporu v ní vzniklo a do jisté míry její dnešní stav přivedla osoba předsedy Výkonného výboru Rady. Byl jím po celou dobu dr. Petr Zenkl. Ponechme ho stranou jako exponenta jisté politické strany /což ovšem také jistě vyvolávalo řevnivost a námitky jiných politických stran/ a dívejme se na osobu předsedy z hlediska národnostního /nezapírejme si totiž, že ač si říkáme Čechoslováci, stále se a někdy hodně výrazně dělíme na Čechy, Slováky a Podkarpatské Rusy/. Exil zahrnuje příslušníky tří národností předmnichovské republiky: Čechů, Slováků a Podkarpatských Rusů. Jako takoví jsou, resp. byli v Radě zastoupeni. Po celou dobu její existence předsednické místo držel Čech. A tu se ptáme: nepřispěla také tato okolnost k rozpadnutí Rady? Proč by také Slováci nebo Podkarpatscí Rusové nemohli mít na určité období nárok na předsednickou funkci? Oba národy mají v exilu vysoce schopné jedince. Proč jim nedat příležitost? Možná, že tak jako se Rada za předsednictví Čecha rozpadávala až rozpadla, může tatáž funkce v ruce Slováka nebo Podkarpatského Rusů vrcholný exilový orgán opět stmelit. Tedy: Dodatkem k našemu návrhu na reorganizaci vrcholného orgánu současného exilu doporučujeme, aby jeho příštím předsedou byl Slovak.

To je v kostce náš návrh na reorganizaci hlavy III. exilu. Jeho účelem je především vzbudit o věc zájem a vyvolat diskusi a další návrhy. V každém z nich se najde nějaký klad. Shrňme pak ty klady a dejme podle nich základ tomu, co tolik potřebujeme: důstojnému a účinnému vrcholnému orgánu III. exilu, který by si znovu získal důvěru exilové veřejnosti, doma i západního světa, orgán, který by v případě potřeby byl na mezinárodním fóru schopným a spolehlivým obráncem práv Československé republiky-

RESOLUCE ODHLASOVANÁ NA SJEZDU ÚSTŘEDÍ V ZÁŘÍ 1960 V SYDNEY,
JEŽ BYLA ODESLÁNA RADĚ VE ZNĚNÍ JAK NÁSLEDUJE :

ÚSTŘEDÍ ČS. DEM. ORGANISACÍ V AUSTRÁLII A NA NOVÉM ZÉLANDĚ

Adresa: Box 19 P.O. Rocklea East, Brisbane,
Austrálie.

Titl.

Rada svobodného Československa
k rukám dr. P. Zenkla,
2051 Park Road, N.W.,
Washington, D.C., USA.

Dodatkem k našemu dopisu ze dne 29.9. 1960 sdělujeme:

Sjezd Ústředí čs. dem. organizací v Austrálii a na Novém Zélandě, které t.č. sdružuje státní organizace v New South Wales, Queensland a Čs. Koordinační výbor ve Viktorii, reprezentující tak téměř tři čtvrtiny čs. exulantského živilu v Austrálii a jsouc tak prakticky nejsilnější organizovanou složkou současného celého exilu, se na svém zasedání ve dnech 17. a 18. září 1960 v Sydney, mimo jiné také zabýval otázkou vrcholného orgánu třetího čs. exilu, Rady svobodného Československa. Z věrohodných informací a zpráv, jak na sjezdu byly podány, vysvětluje, že tento vrcholný orgán prochází hlubokou krizí, kterážto krize se nutně obráží v jeho činnosti na poli mezinárodním i v interních záležitostech celoexilových. Příčinu toho všeho třeba hledat v nynějším složení Rady, resp. jejích orgánu, t.j. Zastupitelstva a Výkonného výboru. Pro neustálé rozpory mezi politickými stranami, páteří to Rady, při kterých nešlo o problémy zásadního rázu jako na př. o jednotný postup proti komunismu, nýbrž o otázky z hlediska exilu naprosto podružné, jednotliví členové a postupem času celé stranicko politické formace ze Zastupitelstva a Výkonného výboru Rady odcházeli, takže Rada, správněji její výkonné orgány v dnešním svém složení nejsou výrazem a nemohou tedy být mluvčím ani domova, ani exilu, nýbrž jsou pouze skupinou osob jistého stranicko politického směru. Jako taková tato skupina není ani z daleka schopna plnit odpovědně úkoly, jak si je Radě svobodného Československa při svém ustavení uložila, neboť nemá dost pracovníků a je příliš jednostranná. Nemůže tedy pracovat tak, aby výsledky její činnosti byly v plném souladu s intencemi domova i exilu. Tato jednostrannost Výkonného výboru Rady se na př. zřetelně projevila ve známém případě Festivalu čs. hudby v Adelaidě v Austrálii, kde čs. exulantská organizace v čele s předsedou Novým prokazatelně kolaborovala s komunisty, jako taková byla po zásluze všemi ostatními sesterskými organizacemi i jinými skupinami odsouzena, avšak Výkonný výbor Rady postup F. Nového schválil; to z toho důvodu, že čerpal informace jen od zmíněného F. Nového, takto příslušníka skupiny dr. Zenkla, jež Výkonný výbor Rady nyní ovládá, při čemž protesty ostatních organizací nazval "akcemi jednotlivců", které prý "neslouží boji proti komunismu, ale naopak může jich být zneužito komunisty proti exulantskému boji proti komunismu". Takovýto postoj vrcholného exilového orgánu vyvolal u přítomných delegátů rozhořčený odpor a sjezd, uváživ celkovou situaci, jak se v Radě jeví, odhlasoval jednomuslně tuto resoluci Radě svobodného Československa:

1/ Sjezd a tedy Ústředí čs. dem. organizací v Austrálii a na Novém Zélandě uznává nutnost existence vrcholného orgánu současného čs.

exilu, jímž je t.č. Rada svobodného Československa.

- 2/ Sjezd však neuznává její výkonné orgány, t.j. Zastupitelstvo a Výkonný výbor, neboť po odchodu většiny bývalých členů Zastupitelstva a funkcionářů Výkonného výboru tyto orgány nerepresentují široké vrstvy exilu ani nevyjadřují jeho vůli. Jejich členové, jsouce prakticky příslušníky jen jednoho stranicko-politického bloku a tedy bez kontroly, mohou jménem exilu a domova provádět politiku, která ne vždy se kryje se zájmy celého exilu a může tedy jemu i domovu uškodit.
- 3/ Sjezd vyslovuje požadavek reorganizace vrcholného exilového orgánu, jímž je t.č. Rada svobodného Československa, zejména v tom směru, aby na jeho složení měly vliv co nejširší vrstvy exilu a jako takové v něm byly zastoupeny podle demokratických zásad.
- 4/ Sjezd co nejostřeji odmítá stanovisko, jaké Výkonný výbor Rady zaujal v případě Festivalu české hudby v Adelaidě a konstatuje, že odsouzení Čs. klubu v Adelaidě a jeho předsedy Nového, v té době i předsedy Ústředí čs.dem.organisací v Australii a na Novém Zélandě, pro spolupráci na tomto komunisty sponzorovaném podniku nebyla akce jednotlivců, jak to Výkonný Výbor Rady nazval, nýbrž spontánní akcí tří státních organisací z celkového počtu čtyř v Australii.
- 5/ Sjezd a tím tedy organisace svými delegáty na něm zastoupené, t.j. New South Wales, Queensland a Čs.Koordináční výbor ve Viktorii, neuznávají pp.Františka Nového a Jana Violu/ který akce Nového schvaloval a obhajoval/ jako členy Zastupitelstva Rady Svobodného Československa resp. odmítá je jako t.zv. pověřence Rady pro Australii a vyhrazuje si právo, aby delegáty do jakéhokoliv vrcholného exilového orgánu si volil sám a nikoliv aby tito mu byli nadiktováni.

S exulantským pozdravem
za:

Razítko Ústředí

S.Pokorný, v.r.
předseda

Dr.I.Schwetz v.r.
jednatel

ZPRÁVY ORGANISAČNÍ

New South Wales.

Čs. Národní Sdružení v Sydney vyvíjelo v uplynulých měsících běžnou spolkovou činnost, jak to možnosti dovolují. Z významnějších událostí třeba zmínit úspěšnou oslavu 28.X., tradičně už pořádanou spolu s Tělocvičnou jednotou Sokol, dále vystoupení krojované skupiny Sdružení na mezinárodním večeru v Trocaderu, Sydney a účast Sdružení na uspořádání výstavy ACEN "40 let sovětského teroru" v Sydney, kde promluvil federál. ministr, Sir G. Barwick.

Výtěžek ze společenských podniků byl vítaným příspěvkem pokladně pro činnost sociální, pospolitost a pravidelný styk členstva udržován každé druhé úterý na "Besedách" v sále Doherty s Library, která byla k tomuto účelu zajištěna i pro běžný rok. O činnosti Sdružení je veřejnost informována čas od času Zpravodajem, který je zasílán i do zámoří a těší se značné popularitě.

V prosincové schůzi výbor se m. j. také zabýval situací, vzniklou neoprávněně svolaným sjezdem do Melbourne skupinou Nový a Viola a vyslovil hluboké politování nad touto akcí, která přináší tříštění tolik potřebné jednoty našich řad v Australii. Výbor také konstatoval, že volba pp. Doležala, Grünera a Zachara za NSW do melbournského ÚVV je v rozporu se stanovami, odsoudil dále útok na předsedu Sdružení, dr. Mikla, v organizačním Věstníku Ústředí z 30.X.1960, vydaného pp. Novým a Violou.

Victoria.

Čs. Koordinační Výbor ve Victorii spolu s jinými protikomunistickými organizacemi se účastnil uspořádání The Second Freedom Rally dne 5.11.1960 v Melbourne. Člen Koord. výboru, dr. Schwetz, takto I. jednatel Ústředí, byl zvolen do přípravného výboru Rally. Rally, kde hlavním řečníkem byl austral. minist. předseda, R.G. Menzies, bylo velmi početně navštíveno/ dva a půl tisíce účastníků/ a po stránce propagační v boji proti komunismu plně splnilo svůj účel.

Výbor úzce spolupracoval s organizacemi v NSW a v Queenslandu v linii, vytyčené na sjezdu Ústředí v Sydney.

Queensland.

Schůze výboru Čs. klubu v Queenslandu se zabývaly aktuálními otázkami vnitřními i záležitostmi našeho exilu v Australii a potvrzena solidarita se sesterskými organizacemi v Ústředí. Vyjádřeno přání po zesílení činnosti společenské, podniky za tím účelem uspořádané se setkaly s mimořádným úspěchem a bude v nich pokračováno.

Klub pořádal velmi zdařilou oslavu 28.X., která pozůstávala z propagační výstavy "Čechoslováci v Queenslandu včera a dnes" v místnostech National Bank v Brisbane a z vlastního vzpomínkového večera, z jehož hodnotného programu třeba zmínit reprodukováný projev federál. poslance D.J. Killena k čs. lidu u příležitosti 28.X. Bylo to v historii Československa poprvé, kdy austral. oficiální činitel mluvil k našemu domovu a to v tom smyslu, aby naši doma nezoufali, že nejsou opuštěni a že věc dobrá posléze zvítězí nad zlem. Kult. a tisk. referent Ústředí Jos. Vaněk pořídil z oslavy zvukový záznam včetně celého projevu posl. Killena/ v českém překladu s hlasem p. Killena v pozadí/, který pak byl vysílán stanicí Radio Free Europe do Československa.